# DZIENNIK POLSKI

ORGAN STRONNICTWA POLSKIEJ DEMOKRACJI

Nr.711 WTOREK 22.SIERPNIA 1944 r. ROK V.


"... KONIEC WOJNY JUŻ SIĘ ZBLIŻA..."

Gen.Montgomery wydał wczoraj rozkaz do wszystkich wojsk sprzymierzonych w północnej Francji, w którym mówi : "W dniu 11.sierpnia w rozkazie do oficerów i żołnierzy wezwałem was do wytężenia wszystkich sił przewidując, że wchodzimy w decydującą fazę wojny i najbliższy tydzień będzie rozstrzygający. Po dziesięciu dniach walk odnieśliśmy pełne i decydujące zwycięstwo. Żądanie moje zostało przez was wykonane. Cała Normandia jest wolna, a nieprzyjaciel został tak pobity, że żaden jego oddział nie może stanąć do walki. Kocioł pod Falaise został zlikwidowany, niedobitki uciekają na Sekwanę. Jako naczelny wódz wszystkich sił lądowych, znajdujących się pod dowództwem gen.Eisenhowera, wyrażam najgłębszy podziw dla lotników, którzy w pełnej poświęcenia pracy w głównej mierze przyczynili się do klęski wroga. Nigdy jeszcze w historii świata lotnictwo nie odegrało tak decydującej roli. Z całą radością wyrażam swój podziw dla wojsk amerykańskich, dla ich dzielności i waleczności, którą wykazali już 25.lipca br. Atak ich prawego skrzydła dochodzący pod Paryż i za Loarę jest wielkim wyczynem bojowym. Jako oficer angielski twierdzę, że nie mogliśmy mieć lepszych i wspanialszych towarzyszy broni od wojsk amerykańskich. Wyrażam swe pełne uznanie dla wojsk brytyjskich, kanadyjskich i polskich, walczących zwycięsko na trudnym terenie północnym. Dziś apeluję o dalsze oddanie sił do walki z wrogiem. Koniec wojny już się zbliża i w waszej mocy żołnierze jest go przyspieszyć. Naprzód do zwycięstwa".

Na odcinku północnym między Trun a morzem zacięto walki z tylnymi strażami wroga. Na południe od Trun otoczona grupa niem.zajmuje teren 5 km.kwadr. Niemcy próbowali się przebić na styku wojsk polskich i kanadyjskich, które prowadzą z Niemcami jedną z najzacieklejszych bitew w tej wojnie. Formacje pancerne i SS ponawiają rozpaczliwe próby, dochodzi ciągle do walk na bagnety. Polacy wzięli do niewoli generała i wielu wyższych oficerów, tysiące niemieckich trupów zaściela pola. Kocioł pod Falaise jest zlikwidowany, w ciągu dwu dni wzięto 25.000 jeńców, 35.000 Niemców padło trupem na przestrzeni od Falaise do Argentan. Według "Atlantic Wall" Lisieux zostało zdobyte. W centrum sprzymierzeni utworzyli ogromny przyczółek na Sekwanie pod Mantes i duże siły przeprawiają się na drugą stronę. "Atlantic Wall" donosi o zdobyciu Gaillon, 5o km.od Rouen. Amerykanie wkroczyli do Wersalu oraz sforsowali Sekwanę w Fontainebleau i Corbei. Trzecia armia amerykańska zniszczyła od 1.8.wojska niem. w liczbie 1o9.000, z czego do niewoli wzięto 49.65o jeńców. W Paryżu toczą się walki uliczne z Niemcami. "Atlantic Wall" donosi o walkach francuskich spadochroniarzy z Wehrmachtem w Paryżu. Oddziały powstańcze Paryżan niszczą niem.czołgi granatami. Odbywa się polowanie na gestapo i policję niemiecką. Na rue l'Universite studenci zostali otoczeni przez Niemców, wielu z nich zostało zastrzelonych. Każdej chwili należy spodziewać się upadku Paryża.

W południ.Francji pasmo zwycięstw w coraz szybszym tempie. Wojska francuskie weszły do Tulonu w pięciu kolumnach. Tulon ostrzeliwany był dzień przed tym przez flotę sprzymierzonych w składzie dwóch pancerników i 6 krążowników prócz innych okrętów. W Marsylii francuska AK prowadzi walki uliczne z Niemcami. Alianci są kilka kilometrów od miasta, a inne ich kolumny przekroczyły rzekę Durance oraz zajęły Pertuis. Posuwają się one na północ i na Avignon. Jeńców 14.000, w tym trzeci generał Hans Schubert.

Francuscy powstańcy zajęli już 1/3 część Francji. Rejon Lionu jest w ich rękach. Policja z Creusot i Montceaux przyłączyła się do "Macquis". Grenoble z załogą 5.000 Niemców jest oblężone. Szereg oddziałów niem.przechodzi do Szwajcarii. Formacje bawarskie przed przejściem granicy wymordowały gestapo. Od internowanych przyszły już listy do Monachium. Flagi francuskie powiewają na wielu placówkach =

granicy francusko-szwajcarskiej. Laval — uciekł do Belfortu,którego pozycje są obsadzone przez SS. Przeszło 1.000 jego urzędników uciekło z Belfortu do Niemiec. W zachodniej Francji powstańcy zdobyli Tuluzę, Tarbes poddało się z załogą. Z Irunu donoszą,że załogi niem.porzucają swe stanowiską,przechodzą do Hiszpanii i składają broń. "Atlantic Wall" mówi o niemieckich walkach obronnych od ujścia Sekwany po Bayonne.Połowa Francji jest już w rękach aliantów i francuskiej AK. Wojska niem.z południowej Francji są ściągane na północ. Załoga Grenoble prowadzi pertraktacje o poddanie — się. Do Hendaye przybył z Madrytu niemiecki wysłannik i jest obecny przy internowaniu przechodzących do Hiszpanii oddziałów.

## POPRAWA SYTUACJI W WARSZAWIE.

Komunikat dowódcy AK gen.Bora donosi: Główna baza niemiecka - centrala telefoniczna przy Siennej zdobyta po walkach trwających od 12.3o do 19.3o. Próby odbicia - złamane. Wzięto 8o jeńców. Ul.Królewska - jest cmentarzem niem.czołgów,na ul.Grzybowskiej zdobyliśmy kilka tysięcy granatów.- Na Lesznie zniszczono 3 czołgi "Tygrys" - z czterech atakujących,na Targowej unieszkodliwiono 3 "Goliaty". Królikarnia jest - w naszych rękach. Odcięte załogi niemieckie w gmachach Rady Ministrów i Uniwersytetu zaopatrywane są z powietrza. Stare - Miasto jest niszczone ogniem i żelazem,kanonierka ostrzeliwuje Powiśle. Lotnictwo - czynne było do południa. Koło Stanisławowa 3 nasze kolumny walczą,osłaniając przegrupowujące się wojska rosyjskie.

## INNE FRONTY.

WSCHOD. - Wojska ros.odparłszy niem.- kontrataki posuwają się na Pragę. Armie - Koniewa okrążają Warszawę od północy i południa. Uderzenie koło Jass zrobiło głęboki wyłom w liniach rumuńskich. Ataki niem. koło Szawli odparte. W Estonii zajęto Dorpat. Eskadry rosyjskie bombardowały Constanzę. "Atlantic Wall" podaje,że po 4-ch dniach walk ofenzywa Modella odniosła sukces i nawiązała łączność z odciętą dotychczas na Łotwie 16-tą armią niemiecką. —— W Estonii ciężkie walki z Rosjanami,którzy włamali się w linie niemieckie. Ofenzywa - z Sandomierza na Kraków i Śląsk czyni postępy.

WOJNA LOTNICZA. - Setki bombowców z - Włoch bombardowało St.Valentin koło Linzu, okręg Monachium,Budapesztu i Niszu.

PACYFIK. - Superfortece bombardowały ponownie Yawatę i Nagasaki. Zniszczono 15 a uszkodzono 25 japońskich myśliwców. —— Straty własne 4 maszyny.

WŁOCHY. - Wojska polskie zdobyły Castel Recchio. Niemcy wycofują się za rzekę Metauro. Wojska hinduskie przekroczyły rzekę Arno. Niemcy wysadzają szereg budynków w Peskarze przed opuszczeniem miasta. Powstańcy włoscy zdobyli szereg punktów - na włoskiej Riwierze. 9/10 Piemontu jest w rękach włoskich. Wojska niem.poddają - się współdziałającym na pograniczu partyzantom francuskim i włoskim.

## OSTATNIE WIADOMOSCI - godz.9.2o rano.

- Rząd Rzeczypospolitej udzielił wicepremierowi-pełnomocnikowi w kraju specjalnych uprawnień do utworzenia gabinetu — krajowego i wydawania koniecznych,doraźnych zarządzeń. Gabinet krajowy został - utworzony w składzie 6-ciu ministrów.

- Drugi brzeg Sekwany został osiągnięty po obu stronach Paryża. Zdobycie Lisieux nie zostało jeszcze oficjalnie potwierdzone. W południowej Francji weszli sprzymierzeni na 12o km.wgłąb kraju. Garnizon Marsylii jest atakowany z wewnątrz przez powstańców,z zewnątrz przez aliantów. Limoges jest otoczone przez "Macquis". - Uporczywe wiadomości z granicy hiszpańskiej donoszą,że wojska amer.posuwające - się z Nantes na południe,wzdłuż brzegów - zatoki Biskajskiej,nie napotykają na żaden opór Niemców i znajdują się już poza Angouleme.

- Rosja milczy jeszcze o ofenzywie —— w Rumunii. Szybkie posuwanie się poza Dorpatem i na Rygę.

- W Waszyngtonie przedstawiciele trzech mocarstw rozpoczęli rozmowy na temat zabezpieczenia pokoju po wojnie. We wstępnych rozmowach Cordell Hull wyraził przekonanie,że mocarstwa muszą zachować swe - siły zbrojne,bowiem siła musi być użyta , gdy inne środki zawiodą. Reprezentant Anglii sir Cadogan proponuje utworzenie już teraz organizacji zabezpieczającej pokój, aparat taki musi służyć wszystkim narodom i wszystkie muszą brać w nim udział. Nie może być mowy o supremacji mocarstw nad - mniejszymi narodami. Prasa rosyjska podkreśla konieczność zcementowania współpracy trzech mocarstw dla zabezpieczenia pokoju.

NA FUNDUSZ PRASY : Dziuracze-75o,Nr.18 - 3oo,Gustlik-2oo,Góralka-5o,Mi-Ta-Al-1oo.-